

28 FEBRUARI 2016 – DERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

EXODUS 3, 1-8a.13-15

In die dagen hoedde Mozes de kudden van zijn schoonvader Jitro, de priester van Midjan. Eens dreef hij de kudde tot ver in de woestijn en kwam hij bij de berg van God, de Horeb. Toen verscheen hem de engel van de Heer, in een vuur dat opvlamde uit een doornstruik. Mozes keek toe en zag dat de doornstruik in lichterlaaie stond en toch niet verbrandde. Hij dacht: Ik ga eropaf om dat vreemde verschijnsel te onderzoeken. Hoe komt het dat die doornstruik niet verbrandt? De Heer zag hem naderbij komen om te kijken. En vanuit de doornstruik riep God hem toe: „Mozes.”

„Hier ben ik”, antwoordde hij.

Toen sprak de Heer: „Kom niet dichterbij, doe uw sandalen uit, want de plaats waar gij staat is heilige grond.” En Hij vervolgde: „Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob.”

Toen bedekte Mozes zijn gezicht want hij durfde niet naar God op te zien.

De Heer sprak: „Ik heb de ellende van mijn volk in Egypte gezien, de jammerklachten om zijn onderdrukkers gehoord; ja, Ik ken zijn lijden. Ik daal af om mijn volk te bevrijden uit de macht van Egypte.” Maar Mozes sprak opnieuw tot God: „Als ik nu bij de Israëlieten kom en hun zeg: ‘De God van uw vaderen zendt mij tot u’, en zij vragen: ‘Hoe is zijn naam?’, wat moet ik dan antwoorden?”

Toen sprak God tot Mozes: „Ik ben die is.” En ook: „Dit moet gij de Israëlieten zeggen: ‘Hij die is, zendt mij tot u.’” Bovendien zei God tot Mozes: „Dit moet ge de Israëlieten zeggen: ‘De Heer, de God van uw vaderen, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, zendt mij tot u.’ Dit is mijn naam voor altijd. Zo moet men Mij aanspreken, alle geslachten door.”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 10, 1-6.10-12

Broeders en zusters,

Gij moet goed weten dat onze vaderen wel allen onder de wolk zijn geweest, allen door de Zee zijn getrokken; allen zijn zij door wolk en zee in Mozes gedoopt, allen aten zij hetzelfde geestelijk voedsel, allen dronken dezelfde geestelijke drank – want zij dronken uit de geestelijke rots die met hen meeging en die rots was de Christus, maar in de meesten van hen heeft God geen welbehagen gehad; immers zij werden neergeveld in de woestijn.

Deze gebeurtenissen zijn een les voor ons opdat wij niet zoals zij slechte dingen zouden begeren. Mort ook niet tegen God, zoals sommigen onder hen: zij zijn gedood door de verderver. Wat hun overkwam, had een diepe zin en het werd te boek gesteld als een waarschuwing voor ons, tot wie het einde der tijden gekomen is. Daarom, wie meent te staan moet oppassen dat hij niet valt.

EVANGELIE

LUCAS 13, 1-9

In die tijd waren er bij Jezus enkele mensen die Hem vertelden wat er gebeurd was met de Galileeërs, van wie Pilatus het bloed met dat van hun offerdieren had vermengd.

Daarop zei Jezus: „Denkt ge, dat onder alle Galileeërs alleen deze mensen zondaars waren, omdat zij dat lot ondergaan hebben? Volstrekt niet, zeg Ik u. Maar als gij u niet bekeert, zult ge allen op een dergelijke manier omkomen. Of die achttien die gedood werden doordat de toren bij de Silóam op hen viel: denkt ge dat die alleen schuldig waren onder alle mensen die in Jeruzalem woonden? Volstrekt niet, zeg Ik u. Maar als gij niet tot bekering komt, zult ge allen op eenzelfde wijze omkomen.”

Toen vertelde Hij de volgende gelijkenis: „Iemand had een vijgenboom die in zijn wijngaard geplant stond; hij kwam zoeken of er vrucht aan zat, maar vond niets. Toen zei hij tot de wijngaardenier: ‘Al sinds drie jaar kom ik aan deze vijgenboom vruchten zoeken, maar ik vind er geen. Hak hem om! Waartoe put hij nog de grond uit?’ Maar de man gaf hem te antwoord: ‘Heer, laat hem dit jaar nog staan; laat mij eerst de grond er omheen ompitten en er mest op brengen. Misschien draagt hij het volgend jaar vrucht; zo niet, dan kunt ge hem omhakken’.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

In uitgesteld relais

EVANGELIE • In elke nieuwe Bondfilm wordt in de aftiteling de terugkeer van de onsterfelijke held aangekondigd. James Bond keert steeds terug en doet dat al langer dan zijn schepper Ian Fleming had durven te hopen. Eigen aan de aard van het medium wordt de geheime agent in de film schoner neergezet dan in de boeken. Zo lijkt op het witte doek James' smoking na een robbertje vechten steevast onkreukbaar. Even het stof afkloppen en 007 gaat weer voort in de strijd tegen het kwade. Ook lichamelijke letsels verdwijnen als sneeuw voor de zon.

In de boeken komt de werkelijkheid meer tot haar recht. Zo belandt James in *Casino Royale* in een ziekenhuis. Drie weken verblijft hij daar om te herstellen van zijn opgelopen verwondingen. Tijd genoeg om na te denken over dingen zoals goed en kwaad. Aan een bezoeker van de geheime dienst vertrouwt hij toe dat hij niet langer het verschil ziet: „God staat ons duidelijk voor ogen, maar die Duivel, hoe ziet hij eruit? Er is een Goed Boek over de goedheid, waarin staat hoe je goed moet zijn, maar er is geen Slecht Boek over de slechtheid, en hoe je slecht moet zijn. De duivel had geen profeten om zijn tien geboden neer te schrijven en geen auteurs om zijn biografie weer te geven. We weten niets anders van hem dan wat we van onze ouders en onze onderwijzers hebben geleerd. We zien alleen maar het levende voorbeeld van mensen die het minst goed zijn volgens onze eigen intuïtie.”

Onderweg naar Jeruzalem komen enkele mensen Jezus vertellen hoe Pilatus tijdens een offerdienst Galileeërs om het leven heeft gebracht. We weten niet of ze dit verhaal opdissen als een waarschuwing of ze uit zijn op sensatie? Allicht willen ze wel eens zien hoe Hij daarop zal reageren. „Et alors?“, schampert Jezus. „Er zijn nog wel andere mensen om het leven gekomen. Denk zeker niet dat dit de enige zondaars waren in Galilea of in Jeruzalem.” Tweemaal voegt Hij er veelzeggend aan toe dat ze beter zelf tot inkeer zouden komen, anders zou hen wel eens eenzelfde lot beschoren kunnen zijn.

Goed en kwaad. Bestaat er inderdaad zo iets als ‘immanente gerechtigheid’, God die door de natuur het goede beloont en het kwade straft? En wil dat dan ook zeggen dat wanneer het slecht gaat met iemand, die mens ook slecht is? Wat doen we dan met de velerlei armen uit de boekrol van Jesaja, tot wie de Messias gezonden wordt om de goede boodschap te brengen (zie zondag 4)? Allemaal mensen met een bult van eigen schuld?

De twee aangehaalde gebeurtenissen die oproepen tot bekering zijn de sleutel voor een goed begrip van de gelijkenis van de onvruchtbare vijgenboom. Zondaar of niet, niemand heeft een reden om niet binnen het jaar vrucht te dragen. Wie vruchteloos de grond voort uitput, zal verdwijnen. Gelukkig is daar de wijngaardenier die van zijn Heer nog een jaar uitstel krijgt. Hij zal zijn best doen om de vijgenboom alsnog te doen bloeien. Zo niet, de hak.

Normaal zou een correct onderhouden vijgenboom zeker na drie jaar vrucht moeten dragen. In de liturgie lezen we de Schriften in een cyclus van drie jaar. We zijn nu in het derde, het C-jaar, en al half op de weg naar Pasen. Dragen we daar al de vruchten van? Dankzij de wijngaardenier krijgen we nog een jaar uitstel. Ondertussen graaft Hij om ons heen en voedt ons met zijn woord. Laten wij ons door Hem tot bekering en bloei bewerken? Zo niet...

LEZINGEN • In de woestijn, ver weg van Egypte, stoot Mozes op een vuur dat hem aantrekt en afstoot. Hij trekt zijn stoute schoenen aan en gaat eropaf. De Heer heeft hem in het snotje. Geen schoeisel Mozes: dit is heilige grond. De Heer windt er geen doekje om: Mozes moet naar zijn volk om het te bevrijden, maar ook Mozes wil garanties. Wie is die God van de voorvaderen eigenlijk? Wat is zijn naam? De Godsnaam is onvertaalbaar. Een poging: „Ik zal er zijn, zoals ik er ben” (Naardense Bijbel). De God van Abraham, Isaak en Jakob is een God die er zal zijn, al de tijd. Hij maakt mee de toekomst van zijn volk.

We kennen de verdere geschiedenis. Het einde van de slavernij is nog geen vrijheid. De meesten van het volk van God werden neergeveld in de woestijn, schrijft Paulus aan de Korintiërs. Het mag ze een les zijn, daar in Korinte. En hier? We eten hetzelfde geestelijke voedsel en drinken dezelfde geestelijke drank, maar houden daarmee ook onze begeerte en gemor op? Het blijft steevast uitkijken voor kreuken en verval.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be